

Original Article

การประเมินความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานต่อสื่อการจัดทำภาพเอกซเรย์แบบพิเศษแผนกรังสีวิทยา ณ โรงพยาบาลลำปาง Assessment of occupational satisfaction of special radiographic imaging at Department of Radiology, Lampang Hospital

อภิสร่า เทพานนท์ • ภัณฑิรา มารุตวงศ์ • จิรปิญญา ไชยปัญญา • จัชวาลย์ อภัยพลชาณู • พณพณ สาวีโรจน์*

สาขาวิชารังสีเทคนิค คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร 10240 ประเทศไทย

Apisara Thephanont • Phanthira Marutwong • Jirapinya Chaipanya • Jajaval Apaiphonlacharn • Panapon Savirot*

Department of Radiological Technology, Faculty of Science, Ramkhamhaeng University, Bangkok 10240 Thailand

*ผู้รับผิดชอบบทความ: พณพณ สาวีโรจน์ | Corresponding author: Panapon Saviro, M.Sc. (panapon8961@gmail.ac.th)

Received: 25 June 2021 | Revised: 15 November 2021 | Accepted: 31 December 2021

Thai J Rad Tech 2021;46(1):80-85

บทคัดย่อ

การจัดทำเอกซเรย์พิเศษแผนกรังสีวิทยานั้นมีความซับซ้อนในการจัดทำผู้ป่วย อาจทำให้เกิดผิดพลาดและถ่ายภาพเอกซเรย์ซ้ำ ส่งผลให้การวินิจฉัยภาพเอกซเรย์ล่าช้า งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานต่อสื่อการจัดทำภาพเอกซเรย์แบบพิเศษแผนกรังสีวิทยา ณ โรงพยาบาลลำปาง งานวิจัยนี้การศึกษาสำรวจท่าทางรังสีแบบพิเศษที่มีก่ายซ้ำของแผนกรังสีวิทยา ตามด้วยการทำสื่อการจัดทำภาพเอกซเรย์แบบพิเศษ และนำไปใช้กับผู้ปฏิบัติงานของแผนกจำนวน 25 คน โดยจะประเมินผลการทำสื่อการจัดทำภาพเอกซเรย์แบบพิเศษจากผู้ปฏิบัติงานทั้งหมด ตลอดจนนำไปนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องจำนวน 25 คน และประเมินผลความพึงพอใจจากผู้ปฏิบัติงาน โดยแบ่งออกเป็น 3 เรื่องคือ ด้านรูปแบบความสวยงามและการจัดวางเนื้อหา, ด้านเนื้อหาและการเรียนรู้ และด้านการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ย 4.84±0.36, 4.67±0.50, 4.82±0.43 ตามลำดับ และผลการประเมินความพึงพอใจตามเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาสื่อการจัดทำภาพเอกซเรย์แบบพิเศษ สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ซึ่งสามารถช่วยลดการถ่ายภาพเอกซเรย์ซ้ำและความล่าช้าได้ ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในอนาคตได้มากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: ประเมินความพึงพอใจ, รังสีวิทยา, สื่อการจัดทำภาพเอกซเรย์แบบพิเศษ

Abstract

Complex processes, and incorrect and repeated positioning of patients using special radiographic imaging at the Department of Radiology, Lampang Hospital has resulted in mistaken diagnoses. The objective of this research was to assess the occupational satisfaction of staff to special radiographic imaging at the Department of Radiology, Lampang Hospital. Methods used were to explore the positioning of patients undergoing repeated special radiographic imaging at the hospital's Department of radiology by designing radiographic infographic imaging and

applying it in a practical manner to the work performed by radiology hospital staff, assessing the radiographic infographic data staff and applying it in a practical way to sample group of 25 staff. Satisfaction assessment was performed by the terms of the beautiful pattern and content placement, details and learning, and practice sessions, with mean value of 4.84 ± 0.36 , 4.67 ± 0.50 and 4.82 ± 0.43 , respectively. Following active practical exercises in developing radiology staff, all rated a highly level of satisfaction regarding the special positioning of patient radiographic infographic imaging. This could result in a reduction of repeated radiographic imaging and encourage the practice of improved quality procedures in the future.

Keywords: Occupational satisfaction, Radiology, Special radiographic imaging

บทนำ

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาบทบาทของงานรังสีวิทยาในโรงพยาบาลมีความสำคัญเป็นอย่างมาก การถ่ายภาพทางรังสี (Radiographic imaging) นับเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญในการช่วยแพทย์วินิจฉัยโรคได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว โรคบางชนิดสามารถวินิจฉัยจากภาพถ่ายรังสีได้โดยตรง ไม่ต้องทำการตรวจพิเศษทางรังสีหรือส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการอื่นเพิ่มเติมอีก การถ่ายภาพรังสีมีความสำคัญในการวินิจฉัยโรคได้มาก เช่น การวิเคราะห์ภาพเพื่อดูรอยโรคในบริเวณกระดูก รอยแตก, รอยร้าว และรอยโรคที่มีพยาธิสภาพอย่างละเอียด เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีบทบาทสำคัญคือ การประเมินความรุนแรงของโรค (Assess severity) การตัดสินใจเลือกวิธีการรักษา (Determine treatment) การประเมินผลการรักษาและติดตามผลการรักษา (Assess response and follow up) ของคนไข้โดยตลอดมา^[1]

หลายปีที่ผ่านมาแผนกรังสีวิทยา โรงพยาบาลลำปาง มีการตรวจรังสีวินิจฉัยโรคที่เกี่ยวกับกระดูก เช่น อาการปวดตามข้อ หรือการบาดเจ็บ ในทางปฏิบัติมีผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องคือแพทย์เฉพาะทางศัลยกรรมกระดูกและข้อ (Orthopedics) โดยแพทย์จะมีการส่งถ่ายภาพเอกซเรย์ในท่าทั่วไป (x-ray routine) และถ่ายภาพเอกซเรย์ในท่าพิเศษ (x-ray non-routine) อันเนื่องมาจากพยาธิสภาพของอวัยวะ และนักรังสีเทคนิคซึ่งทำหน้าที่จัดทำผู้ป่วยสร้างภาพทางรังสีให้แพทย์ นักรังสีเทคนิคจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำในท่าพิเศษ เนื่องจากการจัดทำมีความซับซ้อน ส่งผลให้เกิดความผิดพลาด การถ่ายภาพเอกซเรย์ซ้ำ และการวินิจฉัยจากรังสีแพทย์เกิดความล่าช้า

ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงเห็นปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น อันเนื่องมาจากแผนกรังสีวิทยา โรงพยาบาลลำปาง สังกัดกระทรวงสาธารณสุข สถิติที่ผ่านมาของผู้ป่วยที่เข้ารับบริการบริการแผนกรังสีวิทยาในช่วงเดือนมกราคม - ตุลาคม

2563 มีประมาณ 300-500 คนต่อวัน และมีการถ่ายภาพเอกซเรย์ซ้ำ 50% โดยมาจากแผนกศัลยกรรมกระดูกและข้อของโรงพยาบาลลำปาง ซึ่งเป็นภาพถ่ายเอกซเรย์ท่าพิเศษ เนื่องจากสาเหตุจากการหมุนเวียนของนักรังสีเทคนิค ที่มีการหมุนเวียนกันภายในแผนกที่รับผิดชอบในแต่ละสัปดาห์ ดังนั้นงานวิจัยเรื่องนี้จึงต้องการนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางลดปัญหาดังกล่าว โดยการออกแบบสำรวจการจัดท่าของแผนกที่มีการจัดทำซ้ำ เมื่อได้ข้อมูลของการภาพเอกซเรย์ที่มีการจัดทำซ้ำ จึงออกแบบการทำสื่อการจัดท่าภาพเอกซเรย์แบบพิเศษ ซึ่งมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานต่อสื่อการจัดท่าภาพเอกซเรย์แบบพิเศษแผนกรังสีวิทยา ณ โรงพยาบาลลำปาง อันก่อให้เกิดประสิทธิภาพการทำงานของแผนกรังสีวิทยาให้มากยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการศึกษา

การวิจัยเริ่มด้วยการออกแบบสำรวจความต้องการการจัดท่าสื่อเพื่อช่วยจัดทำถ่ายภาพเอกซเรย์ แบบประเมินความพึงพอใจที่นักรังสีเทคนิคต่อสื่อการจัดท่าภาพเอกซเรย์แบบพิเศษ การออกแบบสื่อการจัดท่าภาพเอกซเรย์แบบพิเศษด้วยโปรแกรม Photoshop CS6 และสร้าง QR code ด้วยเว็บไซต์ QR Code Generator เพื่อเผยแพร่สื่อการจัดท่าภาพเอกซเรย์แบบพิเศษ, สื่อการจัดท่าภาพเอกซเรย์แบบพิเศษประกอบด้วย 6 ท่า ได้แก่ TMJ, Axialateral projection, Zanca view, Rockwood view, Shoulder trans axillary view, Shoulder West point view และ Shoulder Stryker Notch view ดังแสดงภาพที่ 1 และประเมินผลความพึงพอใจที่มีต่อสื่อการจัดท่าภาพเอกซเรย์แบบพิเศษ

สำรวจกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยแผนกรังสีวิทยา โรงพยาบาลลำปาง โดยพบว่าผู้ปฏิบัติงานได้แก่ รังสีแพทย์, แพทย์เฉพาะทางกระดูกและข้อ และนักรังสีเทคนิค โดยมีจำนวนทั้งหมด 25 คน

การออกแบบสอบถามความพึงพอใจจะมีการหาความเที่ยงตรง โดยมีการเลือกผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นที่ใช้ไม่ต่ำกว่า 3 คน ซึ่งเป็นวิธีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of congruence) โดยงานวิจัยนี้ได้รับการพิจารณาจากอาจารย์สาขาวิชารังสีเทคนิค คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 5 คน พิจารณาลงความเห็นและให้คะแนนดังนี้ ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามหรือข้อความนั้นวัดคุณลักษณะตรงตามนิยาม, ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามหรือข้อความนั้นวัดคุณลักษณะตรงตามนิยาม และให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามหรือข้อความนั้นไม่วัดคุณลักษณะตรงตามนิยาม และข้อที่ใช้ได้ ต้องมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป^[2]

แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อสื่อการจัดทำภาพเอกซเรย์แบบพิเศษ โดยแบ่งเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมทำแบบประเมินความพึงพอใจ และตอนที่

ที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในการใช้สื่อการจัดทำภาพเอกซเรย์แบบพิเศษ โดยการตอบแบบสอบถามด้วยการเลือกประเมินให้ระดับคะแนนตั้งแต่ 1-5 (5 หมายถึงพึงพอใจมากที่สุด, 4 หมายถึง พึงพอใจมาก, 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง, 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย และ 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด) โดยเกณฑ์การแปลผลดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ความพึงพอใจปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ความพึงพอใจน้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ความพึงพอใจน้อยที่สุด^[3] โดยความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกพอใจชอบใจ ความรู้สึกที่ดีหรือทัศนคติที่ดีของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน^[2]

NON-ROUTINE POSITION
PHANTHIRA MARUTWONG ; APISARA THEPHANONT ; JIRAPINYA CHAIPANYA

<p>Shoulder joint Transaxillary</p> <ul style="list-style-type: none"> ผู้ป่วยนอนหงาย ศีรษะหันซ้ายหรือขวา ผู้ป่วยนอนหงาย ศีรษะหันซ้ายหรือขวา ผู้ป่วยนอนหงาย ศีรษะหันซ้ายหรือขวา 	<p>Shoulder joint Strykernoth</p> <ul style="list-style-type: none"> ผู้ป่วยนอนหงาย ศีรษะหันซ้ายหรือขวา ผู้ป่วยนอนหงาย ศีรษะหันซ้ายหรือขวา ผู้ป่วยนอนหงาย ศีรษะหันซ้ายหรือขวา 	<p>Shoulder joint Rockwood</p> <ul style="list-style-type: none"> ผู้ป่วยนอนหงาย ศีรษะหันซ้ายหรือขวา ผู้ป่วยนอนหงาย ศีรษะหันซ้ายหรือขวา ผู้ป่วยนอนหงาย ศีรษะหันซ้ายหรือขวา 	<p>Shoulder joint West point</p> <ul style="list-style-type: none"> ผู้ป่วยนอนหงาย ศีรษะหันซ้ายหรือขวา ผู้ป่วยนอนหงาย ศีรษะหันซ้ายหรือขวา ผู้ป่วยนอนหงาย ศีรษะหันซ้ายหรือขวา 	<p>Shoulder joint Zanca</p> <ul style="list-style-type: none"> ผู้ป่วยนอนหงาย ศีรษะหันซ้ายหรือขวา ผู้ป่วยนอนหงาย ศีรษะหันซ้ายหรือขวา ผู้ป่วยนอนหงาย ศีรษะหันซ้ายหรือขวา 	<p>Skull Temporomandibular joint</p> <ul style="list-style-type: none"> ผู้ป่วยนอนหงาย ศีรษะหันซ้ายหรือขวา ผู้ป่วยนอนหงาย ศีรษะหันซ้ายหรือขวา ผู้ป่วยนอนหงาย ศีรษะหันซ้ายหรือขวา
---	---	--	--	---	--

รูปที่ 1 สื่อการจัดทำภาพเอกซเรย์แบบพิเศษ

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลของผู้ทำแบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดทำภาพเอกซเรย์แบบพิเศษ ทั้งหมด 25 คน แบ่งเป็นเพศชาย 15 คน และเพศหญิง 10 คน ดังแสดงในภาพที่ 2, ระยะเวลาของประสบการณ์ทำงาน แบ่งเป็นตั้งแต่ 1 ถึง 3 ปี จำนวน 1 คน, มากกว่า 3 ปี แต่น้อยกว่า 10 ปี 9 คน และมากกว่า 10 ปี 15 คน ดังแสดงในภาพที่ 3 และวิชาชีพของผู้ร่วมทำแบบประเมินความพึงพอใจทั้งหมด 25 คน ประกอบด้วยรังสีแพทย์ 6 คน, แพทย์เฉพาะทางกระดูกและข้อ 2 คน และนักรังสีเทคนิค 17 คน ดังแสดงในภาพที่ 4

ผลการวิจัยการประเมินความพึงพอใจประกอบด้วย 3 ด้านคือ ด้านรูปแบบความสวยงามและการจัดวางเนื้อหา, ด้านเนื้อหาและการเรียนรู้ และด้านการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน ดังแสดงในตารางที่ 1

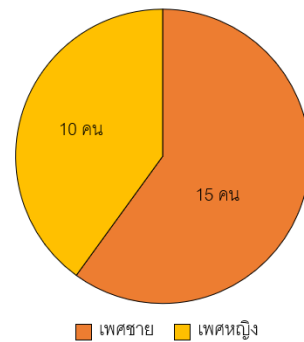
ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของประเมินความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานต่อการจัดทำภาพเอกซเรย์แบบพิเศษแผนกรังสีวิทยา ณ โรงพยาบาลลำปาง พบว่า ผู้ปฏิบัติงานมีระดับความพึงพอใจด้านรูปแบบความสวยงามและการจัดวางเนื้อหามากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน และน้อยที่สุดคือ ด้านเนื้อหาและการเรียนรู้ โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.84, 4.82, 4.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.36, 0.43, 0.50 ตามลำดับ และผลการประเมินความพึงพอใจตามเกณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

อภิปรายผลการศึกษา

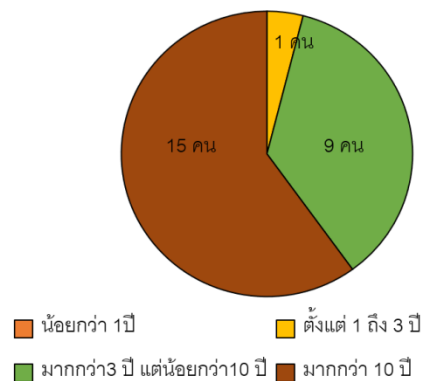
การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อการใช้สื่อการจัดทำภาพเอกซเรย์แบบพิเศษแผนกรังสีวิทยา ณ โรงพยาบาลลำปาง ในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2563 ถึงเดือนมกราคม 2564 เป็นช่วงระยะเวลาการดำเนินการวิจัยทั้งหมด ที่รวมถึงการประเมินความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานต่อการใช้ การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบประเมินความพึงพอใจ การสร้างสื่อการจัดทำภาพถ่ายเอกซเรย์แบบพิเศษในรูปแบบอินโฟกราฟิกคือ การใช้รูปภาพประกอบ ส่งผลให้สื่อเหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงานเกิดความดึงดูดความสนใจ

การออกแบบสำรวจความต้องการจัดทำสื่อ ซึ่งทำให้ทราบว่ามีทั้งหมด 6 ท่าดังที่กล่าวไปข้างต้น ซึ่งเป็นท่าที่ยาก และเกิดการจัดทำที่ผิดพลาดบ่อย เป็นผลให้เกิดการถ่ายภาพเอกซเรย์ซ้ำ จึงออกแบบสื่อการจัดทำภาพเอกซเรย์แบบพิเศษ เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อการใช้สื่อเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว ตามด้วยการออก

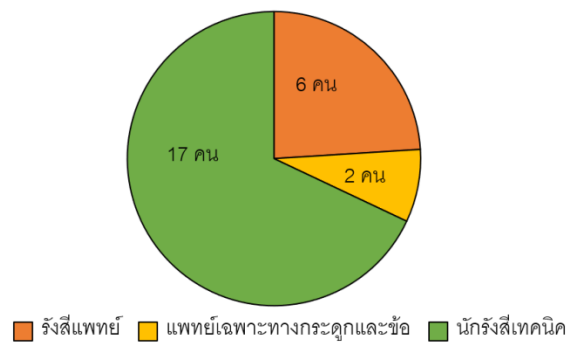
แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจหลังจากมีการใช้สื่อ โดยมีการประเมินเพื่อหาค่า IOC เป็นอาจารย์สาขาวิชารังสีเทคนิค คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการวิจัยพบว่า ค่า IOC มากกว่า 0.50 ทุกด้านโดยเฉลี่ย โดยด้านความพึงพอใจด้านรูปแบบความสวยงามและการจัดวางเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความพึงพอใจด้านเนื้อหาและการเรียนรู้ และน้อยที่สุดคือ ด้านความพึงพอใจด้านการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน โดยมีค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน 1.00, 0.74 และ 0.68 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าผลการประเมินความพึงพอใจมีค่า IOC ที่จะสามารถนำไปสอบถามได้

รูปที่ 2 เพศและจำนวนของผู้ทำแบบประเมินความพึงพอใจ

รูปที่ 3 ระยะเวลาประสบการณ์ทำงานของผู้ร่วมทำแบบประเมินความพึงพอใจ

รูปที่ 4 วิชาชีพของผู้ร่วมทำแบบประเมินความพึงพอใจ

ตารางที่ 1 ความพึงพอใจด้านรูปแบบความสวยงามและการจัดวางเนื้อหา, ความพึงพอใจด้านเนื้อหาและการเรียนรู้ และความพึงพอใจด้านการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลความ
ความพึงพอใจด้านรูปแบบความสวยงามและการจัดวางเนื้อหา			
Infographic ที่จัดทำขึ้นมีความน่าสนใจ	4.92	0.28	มากที่สุด
Infographic มีเอกลักษณ์ สามารถจดจำได้	4.76	0.44	มากที่สุด
Infographic มีโทนสีใช้ในชิ้นงานมีความเหมาะสม	4.84	0.37	มากที่สุด
รวม	4.84	0.36	มากที่สุด
ความพึงพอใจด้านเนื้อหาและการเรียนรู้			
Infographic มีเนื้อหาชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.72	0.46	มากที่สุด
การสื่อสารด้วย Infographic เป็นรูปแบบรับรู้ได้ง่ายและรวดเร็ว	4.72	0.46	มากที่สุด
การสื่อสารด้วยรูปภาพเป็นรูปแบบที่เข้าใจง่าย ช่วยสร้างการรับรู้ได้ทันที	4.68	0.48	มากที่สุด
การนำเสนอเป็นแบบลำดับขั้นตอน สามารถสร้างการจดจำได้ง่าย	4.60	0.50	มากที่สุด
รูปแบบการเรียบเรียง Infographic ง่ายต่อการอ่าน ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้สะดวกรวดเร็ว	4.52	0.59	มากที่สุด
การนำเสนอภาพรวม ทำให้จดจำภาพรวมทั้งหมดได้	4.68	0.48	มากที่สุด
การนำเสนอแบบเชิงวิชาการ ทำให้ท่านจดจำข้อมูลได้ง่ายขึ้น	4.76	0.52	มากที่สุด
รวม	4.67	0.50	มากที่สุด
ความพึงพอใจด้านการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน			
ท่านคิดเห็นว่าการมี Infographic ช่วยลดการถ่ายเอกสารซ้ำ	4.80	0.41	มากที่สุด
ท่านคิดเห็นว่าการมี Infographic ช่วยในการสื่อสารระหว่างนักรังสีเทคนิคกับแพทย์สะดวกและเข้าใจมากขึ้น	4.84	0.38	มากที่สุด
ท่านรู้สึก Infographic ช่วยลดระยะเวลาการจัดทำของนักรังสีเทคนิค	4.75	0.66	มากที่สุด
ท่านรู้สึก Infographic ช่วยเพิ่มความร่วมมือระหว่างคนไข้กับผู้ปฏิบัติงาน เช่น กรณีผู้ป่วยไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้	4.80	0.41	มากที่สุด
ท่านรู้สึก Infographic ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้การจัดทำโดยเฉพาะทำ non-routine หรือท่าที่มักจะมีการถ่ายซ้ำ เช่น TMJ	4.92	0.27	มากที่สุด
รวม	4.82	0.43	มากที่สุด

ด้านความพึงพอใจด้านรูปแบบความสวยงามและการจัดวางเนื้อหา ที่ประกอบด้วยรูปแบบเอกลักษณ์ของสื่อและโทนสีที่ใช้ในการจัดทำสื่อ ผลการประเมินด้านนี้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยโทนสีที่ใช้จะใช้สีเหลืองและสีน้ำเงิน เนื่องจากสีเหลืองจะเป็นสีที่ดึงดูดความสนใจของคนได้ดีมาก และความรู้สึกที่ได้พบเห็นจะรู้สึกเป็นมิตรและความสนุก และสีน้ำเงินเป็นสีที่ใช้กันอย่างแพร่หลายมากที่สุด เพราะความหมายทางการสื่อสารจะหมายถึง ความมั่นคง ความปลอดภัย และ ภาพลักษณ์ที่ดีเป็นมืออาชีพ^[4] ทำให้ผลการประเมินเรื่อง Infographic มีโทนสีใช้ในชิ้นงานมีความเหมาะสมมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของพนมวรรณ ผลสาลี^[5] ในเรื่องของการใช้โทนสีของภาพเป็นโทนสีเดียวกันดูแล้วสบายตา โดยมีค่าเฉลี่ย 4.80 อยู่ในระดับการประเมินมากที่สุดเช่นกัน

วารสารรังสีเทคนิค

ด้านความพึงพอใจด้านเนื้อหาและการเรียนรู้ เป็นการจัดทำสื่อข้างต้นเป็นการสื่อสารด้วยรูปภาพเป็นรูปแบบที่เข้าใจง่าย สามารถสร้างความจดจำได้ง่าย และมีเนื้อหาชัดเจนและเข้าใจได้ง่าย โดยติดประกาศสื่อการจัดทำภาพเอกซเรย์แบบพิเศษกับการใส่คิวอาร์โค้ดไว้บริเวณแผนกรังสีวิทยาจำนวน 4 ห้อง ผลการประเมินด้านนี้อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของอัญชริกา จันจุฬาและคณะ^[6] เพื่อสร้างการรับรู้และจดจำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จังหวัดยะลา ทำให้เกิดประสิทธิภาพเป็นอย่างมากสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่มีต่อสื่อ

ด้านความพึงพอใจด้านการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน เป็นการแสดงถึงสื่อที่จัดทำช่วยลดการถ่ายเอกสารซ้ำ ตลอดจนจนสามารถเป็นสื่อกลางการทำงานในแต่ละวิชาชีพ

ทำให้เกิดความสะดวกและเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ผลการประเมินด้านนี้อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยสมหมาย กันทะเมืองลี^[1] ที่มีการสำรวจเพื่อหาสาเหตุของภาพคอมพิวเตอร์ทางรังสีที่ถูกคัดภาพออก และเพื่อหาแนวทางการลดอัตราภาพคอมพิวเตอร์ทางรังสีที่ถูกคัดภาพออก เพราะเมื่อทราบสาเหตุของการถ่ายภาพเอกซเรย์ซ้ำทำให้เกิดประสิทธิภาพต่อการถ่ายภาพทางรังสีมากขึ้นของโรงพยาบาลจังหวัดนครปฐม

สรุปผลการศึกษา

จากผลการศึกษาพบว่า ทุกวิชาชีพมีความพึงพอใจต่อรูปแบบของสื่อการจัดทำภาพเอกซเรย์แบบพิเศษ พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การสร้างสื่อการจัดทำภาพเอกซเรย์แบบพิเศษแผนกรังสีวิทยา ณ โรงพยาบาลลำปาง นั้น ทั้งด้านความพึงพอใจด้านรูปแบบความสวยงามและการจัดวางเนื้อหา, ด้านความพึงพอใจด้านเนื้อหาและการเรียนรู้ และด้านความพึงพอใจด้านการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการสร้างสื่อดังกล่าว สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานภายในแผนกรังสีวิทยาของโรงพยาบาลได้เป็นอย่างดี โดยผลการประเมินความพึงพอใจของแต่ละวิชาชีพคือ แพทย์เฉพาะทางศัลยกรรมกระดูกและข้อ, รังสีแพทย์ และนักรังสีเทคนิคอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน สื่อข้างต้นทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติงาน รวมทั้งการนำข้อมูลและผลการศึกษาไปใช้ในการศึกษาประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี แต่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้ตอบแบบสอบถามคือ ควรเพิ่มขนาดของตัวอักษรเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดทำ ควรเพิ่มความหลากหลายของท่าเอกซเรย์แบบพิเศษ และควรใช้เวลาในการเก็บข้อมูลเพิ่มขึ้น เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ทำให้จำนวนผู้มารับบริการน้อยลง

กิตติกรรมประกาศ

ทางคณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณ แผนกรังสีวิทยา โรงพยาบาลลำปาง ที่ได้อนุเคราะห์สถานที่ในการเก็บข้อมูล และการสำรวจทำการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- [1] สมหมาย กันทะเมืองลี. การวิเคราะห์ภาพดิจิทัลทางรังสีที่ไม่สามารถนำไปวินิจฉัยโรคได้ โรงพยาบาลนครปฐม. วารสารสุขภาพภาคประชาชน 2560;12(4):28-35.
- [2] ชุตรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการเขียนเค้าโครงวิจัย: แนวทางสู่ความสำเร็จ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2558.
- [3] มนหทัย ขาญถัญกรรม. ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังรูปตัววี (Vee Diagrams) ที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2554.
- [4] เจาะลึกอารมณ์ของสีในงานออกแบบพร้อมความหมายของแต่ละโทน[อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ; 2564 [เข้าถึงเมื่อ 5 พ.ย. 2564]. เข้าถึง ได้ จาก : <https://www.grappik.com/color-mood-of-design>
- [5] พนมวรรณ ผลสาลี. การพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกตามทฤษฎีการถ่ายโยงความรู้ เรื่อง การออมเพื่ออนาคต สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี; 2561.
- [6] อัญชริกา จันจุฬา, สกล สมจิตต์, สุภาพร จันทรศิริ. การพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิก เพื่อสร้างการรับรู้และจดจำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จังหวัดยะลา. เอกสารประกอบการวิจัย; คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. ยะลา; 2563.

วารสารรังสีเทคนิค

The Thai Journal of Radiological Technology

การประเมินความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานต่อสื่อการจัดทำภาพเอกซเรย์แบบพิเศษ
แผนกรังสีวิทยา ณ โรงพยาบาลลำปาง

Assessment of occupational satisfaction of special radiographic
imaging at Department of Radiology, Lampang Hospital

อภิสรรา เทพานนท์ • ภัณฑิรา มารุตวงศ์ • จิรภิญญา ไชยปัญญา • ชัชวาลย์ อภัยพลชาญ • พณพณ สาวีโรจน์

Thai J Rad Tech 2021;46(1):80-85

วารสารรังสีเทคนิค

วารสารวิชาการของสมาคมรังสีเทคนิคแห่งประเทศไทย

ภาควิชารังสีเทคนิค คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล

แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กทม. 10700
